

184 . Sighișoara | Județ: Mureș | Punct: Turnul Cizmarilor | Anul: 2002

Anul: 2002

Cod RAN: 114523.09

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Hallstatt, Evul Mediu

Categorii sit: Apărare (construcții defensive)

Autori: Ioan Feodor Pascu

Instituții: SC Damasus SRL Brașov

Raport

Turnul Cizmarilor face parte organică din fortificația medievală a Sighișoarei, fiind situat într-un punct strategic important, aflat în colțul de nord-vest al cetății.

Săpăturile de salvare și descărcare de sarcină istorică a monumentului, efectuate în vara anului 2002, au premers proiectului și lucrărilor de restaurare a nivelului inferior, fiind finanțate de concesionarul turnului (SC Teleson SRL), săpătura efectivă prilejuind ocazia unei tabere internaționale de arheologie (inițiate de Centrul Educațional Interetnic pentru Tineret din Sighișoara în cadrul Programului de Stabilitate pentru Europa Centrală și de Sud-Est, cu studenți din Polonia, Algeria și Germania), iar beneficiarul inventarului descoperit a fost muzeul de istorie din localitate.

Luându-se în considerare situația din teren, grav și iremediabil viciată anterior pe suprafețe largi de numeroase săpături nedocumentate științific, au fost poziționate trei secțiuni în afara monumentului (una pe latura de est, alta în colțul de nord-est, iar a treia în exteriorul fortificației - la intersecția zidului de incintă cu latura de nord-vest a turnului), precum și tot atâtea în interior (în zonele parietale centrale din sud, est și nord).

Restrânse ca suprafață, investigațiile arheologice s-au dovedit nu numai necesare ci de-a dreptul surprinzătoare prin informațiile relevate, nuanțând substanțial devenirea urbanistică și militară a sitului medieval sighișorean. Astfel, chiar în lipsa unei stratigrafii de substanță, excavațiile au pus în evidență mai mulți martori subterani de zidărie care modifică geografia istorică a locului, certificând fortificarea extremității de nord a platoului inferior al cetății mai timpuriu decât s-a bănuț până acum.

Așezat pe un plan hexagonal, în imaginea sa actuală Turnul Cizmarilor păstrează la elevație o imagine definitivată spre sfârșitul secolului al XVII-lea, fundațiile secționând un strat de secol XIV și așezându-se într-un nivel de cultură datat în vremea hallstattului timpuriu. Așadar, la exterior, cercetările au confirmat ipotezele vehiculate până acum în bibliografia Sighișoarei, dar în interior au pus în evidență existența unui mai vechi turn de flancare, cu dimensiuni modeste și contur patrulater, care se poate data cel mai devreme la începutul secolului XIV. De asemenea, vechiul turn, necunoscut până acum, se relaționează strict cu două faze de incintă anterioare configurației actuale, după cum și cel actual memorează etape evidente în parament dar nelămurite fără cercetare arheologică.

Stratigrafia cea mai relevantă a apărut în S 1 (poziționată pe exterior, în zona centrală a zidului de est), unde a pus în evidență un consistent strat de cultură hallstattiană, gros de cel puțin 0,5 m (la -2,8 m solul viu a fost inaccesibil datorită situației din teren, care din cauza unei canalizări a determinat reducerea în lățime a secțiunii de la 2 m la 1,1 m), suprapus aproximativ pe 0,20 m de un steril nisipos galben-verzui (o depunere naturală din preistorie până în evul mediu), urmat de un strat cu materiale de secol XIV-XV iar apoi de diverse intervenții târzii.

În concluzie, deocamdată se poate aprecia că la începutul secolului al XIV-lea în partea de nord-vest a platoului inferior din Dealul Cetății a fost ridicat un turn cu dimensiuni modeste de formă patrulateră, din a cărui colț de nord-est pornea în aceeași direcție un prim zid de incintă la care s-a renunțat într-o perioadă ce

---

nu poate fi încă precizată. Ulterior, la latura de nord a acestui turn a fost adosată incinta actuală, care a extins astfel zona fortificată. În secolul al XVI-lea turnul patrulater a fost desființat până la nivelul de călcare iar peste el a fost ridicată construcția actuală, care suprapune parțial latura de sud a vechiului turn, integral pe cea de vest, actualul zid de incintă, iar pilonul central a ocupat colțul de nord-vest al turnului. În această etapă accesul la parter se făcea printr-o ușă boltită aflată la mijlocul zidului de est, iar la nivelul superior printr-o scară mobilă din lemn aflată pe aceeași parte a turnului. La început de secol XVII primul zid de incintă este refolosit prin transformarea lui în fundația unui zid nou, care legând Turnul Cizmarilor de cel al Lăcătușilor a transformat zona în bastion.

O imagine completă asupra celor petrecute în colțul de nord-vest al cetății medievale din Sighișoara se va putea contura abia după prelucrarea definitivă a datelor și a inventarului arheologic descoperit, precum și după fireasca lor conexiune cu izvoarele și informațiile istorice scrise.

Informații suplimentare online

[Raportul 2096 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
